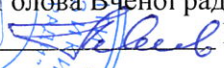

ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ

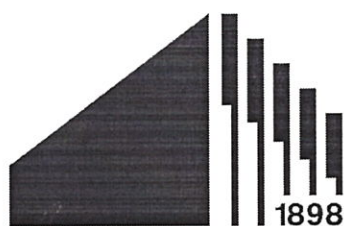
ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішенням Вченої ради
Дніпровської академії музики
«29» серпня 2025 р. протокол № 1

Голова Вченої ради академії
 Ю.М. НОВІКОВ

Введено в дію наказом ректора
«29» серпня 2025 р. № 80

ДНІПРОВСЬКА
АКАДЕМІЯ МУЗИКИ

ПОЛОЖЕННЯ

**про Відокремлений структурний підрозділ
„Фаховий музичний коледж” комунального
закладу вищої освіти „Дніпровська академія
музики” Дніпропетровської обласної ради”**

Дніпро – 2025

I. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1.1. Це Положення визначає основні засади діяльності Відокремленого структурного підрозділу „Фаховий музичний коледж” комунального закладу вищої освіти „Дніпровська академія музики” Дніпропетровської обласної ради” (далі — коледж) — закладу спеціалізованої музичної освіти в системі фахової передвищої освіти, основним видом діяльності якого є виконання освітніх програм спеціальності 025 „Музичне мистецтво” галузі знань 02 „Культура і мистецтво”.

1.2. Коледж у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України „Про освіту”, „Про фахову передвищу освіту”, „Про вищу освіту”, „Про культуру”, „Про повну загальну середню освіту”, Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 зі змінами від 20 серпня 2022 року № 972, іншими законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами МКІП, рішеннями його засновника, у тому числі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, прийнятими в межах їх повноважень, визначених законами України, а також цим Положенням.

1.3. Коледж створює умови для професійної художньо-творчої самореалізації особистості, формування у здобувачів комплексу професійних, у тому числі виконавських, компетентностей, набуття відповідних кваліфікацій музичного мистецтва у *мистецькій* професії відповідно до потреб галузі. Випускники коледжу можуть розпочати професійну діяльність за здобутим фахом, у тому числі як педагогічні працівники мистецьких шкіл, та/або продовжити здобуття *мистецької* освіти на наступному рівні.

1.4. Особа може здобувати фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти, профільної середньої освіти (незалежно від здобутого профілю), професійної освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти. Особи, які здобувають фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти, зобов'язані одночасно виконати освітню програму профільної середньої освіти професійного спрямування.

Особа може здобувати фахову передвищу музичну освіту на основі початкової музичної та базової середньої освіти з одночасним виконанням освітньої програми профільної середньої освіти.

1.5. Коледж має право відповідно до ліцензії забезпечувати здобуття профільної середньої освіти професійного та академічного спрямування.

Коледж може впроваджувати програми музичної освіти дорослих та програми підвищення кваліфікації для педагогічних працівників мистецьких шкіл і працівників закладів культури відповідно до ліцензованих спеціальностей та акредитованих освітніх програм.

1.6. Коледж провадить разом з освітньою музичну діяльність, яка є невід'ємним компонентом освітнього процесу.

1.7. Основними завданнями коледжу є:
забезпечення реалізації права громадян на фахову передвищу музичну освіту;

задоволення потреб суспільства у фахівцях спеціальності 025 „Музичне мистецтво” галузі знань 02 „Культура і мистецтво”, зокрема для роботи у творчих колективах, закладах культури, мистецьких школах;

забезпечення розвитку здобувачами професійних здібностей та набуття спеціальних знань, навичок та умінь (у тому числі виконавських) у процесі активної музичної діяльності, формування у них загальних і фахових компетентностей в області музичного мистецтва;

створення умов для професійної художньо-творчої самореалізації особистості студента;

реалізація мистецько-творчих і науково-творчих проектів, присвячених питанням вивчення, дослідження та популяризації національного культурного надбання;

здійснення інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами;

інші завдання, визначені статтею 29 Закону України „Про фахову передвищу освіту”.

1.8. Інституційний аудит та громадський нагляд коледжу здійснюються на підставах та у порядку, визначеними законодавством.

1.9. Створення, реорганізація, ліквідація коледжу здійснюються відповідно до законодавства та установчих документів коледжу.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ КОЛЕДЖУ

2.1. Коледж як суб'єкт господарювання діє як неприбутковий заклад освіти;

2.2. Коледж функціонує як відокремлений структурний підрозділ комунального закладу вищої освіти „Дніпровська академія музики” Дніпропетровської обласної ради” (далі - академія), не є юридичною особою та не має відокремленого майна.

Коледж не має штампу, бланку і печатки зі своєю назвою.

Всю документацію, яка створюється в коледжі підписує ректор (далі - ректор) та засвідчує гербовою печаткою.

Коледж як структурний підрозділ закладу вищої освіти або іншої юридичної особи реалізує свої права та обов'язки згідно з цим Положенням.

2.3. Діяльність коледжу провадиться на принципах:

автономії та самоврядування;

поєднання засад колегіального та одноособового прийняття рішень;

незалежності від політичних партій і релігійних організацій;

забезпечення творчої самореалізації та самовираження учасників освітнього процесу.

2.4. Права та обов'язки коледжу визначені статтею 30 Закону України „Про фахову передвищу освіту”.

III. СТРУКТУРА КОЛЕДЖУ

3.1. Структура коледжу, статус і функції його структурних підрозділів визначаються його установчими документами.

3.2. Структурні підрозділи утворюються рішенням ректора академії у порядку, визначеному цим Положенням і його установчими документами.

3.3. Основними структурними підрозділами коледжу є:

відділення;

циклова комісія;

навчальний центр з практичної підготовки фахівців «Дитяча академія музики».

3.4. Відділення — це структурний підрозділ коледжу, що об'єднує навчальні групи за різними формами навчання, методичні, навчально-виробничі та інші підрозділи.

3.5. Циклова комісія — це структурний підрозділ коледжу, що провадить освітню, методичну діяльність за спеціальністю 025 „Музичне мистецтво”, може провадити дослідницьку та/або творчу музичну діяльність за певною дисципліною (групою дисциплін). Циклова комісія створюється, якщо до її складу входять не менше п'яти педагогічних (науково-педагогічних) працівників, для яких коледж є основним місцем роботи або місцем педагогічної (науково-педагогічної) діяльності разом із музично-виконавською/мистецькою діяльністю за основним місцем роботи.

3.6. Структурним підрозділом коледжу відповідно до напрямів роботи є підрозділ, що забезпечує здобуття базової середньої та профільної середньої освіти (згідно пп.3, п.7, ст.32 Закону України «Про фахову передвищу освіту», п.24 Положення про фаховий мистецький коледж, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09.09.2020 № 807)

3.7. Статус і функції структурних підрозділів визначаються цим Положенням та положеннями про відповідні структурні підрозділи.

IV. УПРАВЛІННЯ КОЛЕДЖЕМ

4.1. Управління коледжем в межах повноважень, визначених законами та установчими документами коледжу, здійснюють:

ректор академії;

директор коледжу;

колегіальний орган управління коледжу;

вищий колегіальний орган громадського самоврядування;

органи студентського самоврядування;

інші органи, визначені установчими документами коледжу.

4.2. Ректор академії:

1) затверджує установчі документи коледжу та за поданням директора коледжу вносить до них зміни або затверджує нову редакцію;

2) оголошує конкурсний відбір на посаду директора, укладає контракт з директором, відібраним у порядку, встановленому законодавством та установчими документами коледжу;

3) розриває контракт із директором коледжу з підстав, визначених законодавством про працю, установчими документами коледжу та/або таким контрактом;

4) вирішує питання фінансово-господарської діяльності коледжу, формує його структуру, формує і затверджує штатний розпис відповідно до законодавства, є розпорядником майна і коштів, забезпечує дотримання штатно-фінансової дисципліни;

5) видає накази і розпорядження, надає доручення, обов'язкові для виконання всіма учасниками освітнього процесу і структурними підрозділами коледжу;

6) забезпечує виконання кошторису (фінансового плану), укладає договори;

7) приймає на роботу та звільняє з роботи працівників;

8) призначає на посаду керівників відділень та циклових комісій за згодою колегіального органу управління коледжу;

9) затверджує посадові інструкції працівників;

10) в установленому законодавством порядку відраховує з коледжу та поновлює на навчання в ньому осіб, які навчаються (навчалися) у коледжі;

11) забезпечує створення у коледжі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

4.3. Ректор академії може делегувати окремі свої повноваження директору та/або іншому органу управління коледжу.

4.4. Ректор академії зобов'язаний:

1) забезпечити утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним коледжу на рівні, достатньому для виконання ліцензійних умов та вимог стандартів фахової передвищої освіти, у тому числі в частині забезпечення музичними інструментами, специфічним навчальним обладнанням для виконання освітніх програм з мистецтва, приміщеннями для реалізації мистецьких проектів та практичної підготовки;

2) у разі реорганізації чи ліквідації коледжу забезпечити його здобувачам можливість продовження навчання за обраною ними спеціальністю;

3) забезпечити відповідно до законодавства створення в коледжі безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами.

4.5. Керівництво коледжу здійснює його директор, який діє відповідно до повноважень, передбачених законодавством та установчими документами коледжу.

Директор коледжу призначається на посаду наказом ректора академії.

4.6. Директор коледжу:

1) організовує діяльність коледжу;

2) забезпечує розроблення, несе відповідальність за реалізацію затвердженої стратегії розвитку коледжу;

3) забезпечує дотримання законодавства, установчих документів коледжу, виконання рішень вищого органу громадського самоврядування, ректора академії;

4) подає на погодження вищому колегіальному органу громадського самоврядування проект установчих документів коледжу (крім випадку утворення коледжу);

- 5) відповідає за результати діяльності коледжу перед ректором академії;
- 6) забезпечує охорону праці та безпеку життєдіяльності, дотримання законності та порядку;
- 7) формує контингент здобувачів освіти;
- 8) забезпечує організацію освітнього процесу та здійснення контролю за виконанням освітньо-професійних програм;
- 9) розробляє та ухвалює за погодженням з колегіальним органом управління коледжу рішення про утворення, реорганізацію, перетворення (зміну типу) або ліквідацію структурних підрозділів;
- 10) організовує функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 11) здійснює контроль за якістю роботи педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників;
- 12) забезпечує створення умов для здійснення дієвого та відкритого громадського контролю за діяльністю коледжу;
- 13) сприяє та створює умови для діяльності органів громадського самоврядування, організацій профспілок (за наявності), які діють у закладі фахової передвищої освіти;
- 14) сприяє формуванню здорового способу життя у коледжі, зміцненню спортивно-оздоровчої бази закладу, створює належні умови для занять масовим спортом;
- 15) здійснює інші повноваження, передбачені установчими документами коледжу;
- 16) сприяє активній культурно-мистецькій діяльності коледжу, функціонуванню та розвитку творчих колективів, створенню умов для творчого розвитку учасників освітнього процесу, публічного представлення результатів творчої роботи учасників освітнього процесу тощо.
- 17) здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;

4.7. Директор коледжу звітує щороку перед ректором академії та вищим колегіальним органом громадського самоврядування академії.

4.8. Директор коледжу відповідно до установчих документів може делегувати частину своїх повноважень своїм заступникам, а також керівникам структурних підрозділів.

4.9. Колегіальним органом управління коледжу є Вчена рада, склад якої затверджується щороку наказом ректора академії.

4.10. Рішення Вченої ради вводяться в дію наказами ректора академії.

4.11. Рішення Вченої ради, прийняті відповідно до законодавства, є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу.

4.12. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування коледжу є загальні збори (конференція) трудового колективу коледжу, включаючи виборних представників з числа здобувачів фахової передвищої освіти.

Повноваження загальних зборів (конференції) трудового колективу, порядок їх (її) скликання, формування та діяльності визначаються статтею 40 Закону України “Про фахову передвищу освіту” та установчими документами коледжу.

4.13. У коледжі створюються органи студентського самоврядування, повноваження, порядок формування, права та обов’язки яких визначаються статтею 41 Закону України “Про фахову передвищу освіту” та Положенням про студентське самоврядування.

4.14. Для вирішення поточних питань діяльності коледжу, вироблення стратегії, напрямів провадження освітньої та іншої діяльності директор коледжу має право згідно із законодавством ініціювати утворення робочих та дорадчих органів, які діють відповідно до положень, затверджених наказом ректора академії у порядку, визначеному статутом академії.

V. УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Учасниками освітнього процесу в коледжі та підрозділі, що забезпечує здобуття базової середньої та профільної середньої освіти є особи, які навчаються в коледжі та його підрозділі, педагогічні, науково-педагогічні та інші працівники, особи, які працюють за основним місцем роботи на підприємствах, в установах, організаціях, закладах культури, творчих колективах і поєднують виконання своїх посадових обов’язків із практичним навчанням здобувачів фахової передвищої музичної, базової загальної середньої та профільної середньої освіти для набуття ними професійних компетентностей, а також оцінюють його якість, працівники підприємств, установ та організацій, діячі науки, культури та мистецтва, які залучаються до освітнього процесу для читання окремих лекцій або беруть участь у роботі атестаційних комісій, батьки (законні представники) здобувачів фахової передвищої музичної, базової середньої та профільної середньої освіти.

5.2. Права та обов’язки осіб, які навчаються у коледжі, визначаються Законами України “Про освіту”, «Про повну загальну середню освіту», “Про фахову передвищу освіту”, іншими актами законодавства та статутом академії.

5.3. Для коледжів комунальної форми власності рішення щодо порядку та умов забезпечення здобувачів фахової передвищої освіти місцями у гуртожитках, харчуванням, навчальним обладнанням та стипендіями приймається ректором академії.

5.4. Доступ до освіти в коледжі забезпечується відповідно до законів України. Прийом на навчання для здобуття фахової передвищої музичної освіти здійснюється на конкурсній основі на підставі правил прийому до коледжу, розроблених відповідно до Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти, затверджених МОН. Прийом на навчання для здобуття базової середньої освіти здійснюється відповідно до Вимог творчих випробувань розглянутих на Методичній раді коледжу та затверджених Вченою радою академії.

5.5. Педагогічні працівники коледжу проводять навчальну, методичну, творчу, інноваційну та організаційну діяльність, пов'язану з наданням освітніх послуг.

5.6. Навчальне навантаження на одну ставку педагогічного працівника коледжу, який має педагогічне навантаження, становить 720 годин на навчальний рік.

5.7. Основні посади педагогічних працівників визначаються відповідно до Законами України "Про освіту", "«Про повну загальну середню освіту», Закону України "Про фахову передвищу освіту".

Посади педагогічних працівників, як правило, займають особи із ступенем магістра або бакалавра.

Педагогічні працівники, які забезпечують фахову музичну підготовку, повинні мати вищу спеціалізовану мистецьку освіту з відповідної спеціальності галузі знань 02 "Культура і мистецтво".

Для здійснення практичної підготовки осіб, які здобувають фахову передвищу музичну освіту, можуть залучатися професійні творчі працівники.

Кваліфікаційні вимоги до педагогічних працівників коледжу визначаються професійними стандартами, затвердженими МКІП в установленому законодавством порядку.

5.8. Педагогічні та науково-педагогічні працівники коледжу проходять атестацію та підвищення кваліфікації у порядку і обсягах, визначених законодавством.

5.9. Права та обов'язки педагогічних працівників коледжу визначаються Законами України "Про освіту", «Про повну загальну середню освіту» "Про фахову передвищу освіту", іншими спеціальними законами та актами законодавства, статутом, колективним договором коледжу та посадовими інструкціями.

VI. МЕТОДИЧНА РАДА КОЛЕДЖУ

6.1. Методична рада Коледжу є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, що координує навчально-методичну діяльність закладу та забезпечує удосконалення освітнього процесу.

6.2. Методична рада:

- розглядає та обговорює навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, індивідуальні плани викладачів, графіки освітнього процесу тощо;
- організовує аналіз якості викладання, навчально-методичного забезпечення дисциплін;
- здійснює експертизу навчально-методичних комплексів, навчальних і методичних посібників, електронних освітніх ресурсів, підготовлених викладачами;
- визначає напрями впровадження інноваційних педагогічних технологій у навчальний процес;

- розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, удосконалення їх професійної майстерності, поширення кращого педагогічного досвіду;
- розглядає Положення по ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» та подає на затвердження Вченою радою академії;
- координує роботу циклових комісій Коледжу;
- вносить пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, організації практичної підготовки здобувачів освіти.

6.3. Усі питання навчально-методичного забезпечення та організації освітнього процесу, що розглядаються на Методичній раді Коледжу, затверджуються Вченою радою Академії, у структурі якої функціонує Коледж.

6.4. Діяльність Методичної ради здійснюється на підставі Закону України «Про фахову передвищу освіту», інших нормативно-правових актів, Статуту Академії, Положення про Коледж та окремого Положення про Методичну раду, затвердженого директором Коледжу та погодженого у встановленому порядку.

VII. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОЛЕДЖІ ТА ПІДРОЗДІЛ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.

7.1. Освітній процес у коледжі провадиться відповідно до положення, яке затверджується вченою радою академії.

7.2. Коледж самостійно вирішує питання організації освітнього процесу відповідно до законодавства.

7.3. Здобуття фахової передвищої музичної освіти, базової середньої та профільної середньої освіти в коледжі здійснюється за формами, визначеними Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту». Конкретні форми здобуття освіти в коледжі визначаються статутом академії.

7.4. У межах ліцензованої спеціальності коледж розробляє освітньо-професійну програму та затверджує її відповідно до положення про організацію освітнього процесу академії. Основою для розроблення освітньо-професійної програми є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю, затверджений МКІП та стандарт базової середньої освіти затверджений постановою Кабінетів Міністрів України від 30.09.2020р. № 898 зі змінами від 30.08.2022р. № 972.

7.5. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять у коледжі визначаються Положенням про організацію освітнього процесу.

Освітній процес базової середньої освіти складається з двох компонентів: загальноосвітнього, який забезпечує здобуття базової загальної середньої освіти та спеціалізованого мистецького, який забезпечує здобуття початкової та профільної музичної освіти.

Освітній процес базової середньої освіти забезпечує набуття учнями відповідних компетентностей та досягнення ними результатів навчання, одночасно з розвитком їх мистецьких здібностей, індивідуальних обдарувань, стимулювання до подальшої професійної творчої самореалізації та отримання кваліфікацій у музичному мистецтві.

Для учнів та здобувачів освіти Академія організовує і провадить освітній процес у належних та безпечних умовах здобуття освіти з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку.

7.6. На підставі відповідної освітньо-професійної програми коледж розробляє навчальні плани (фахової передвищої освіти та базової середньої освіти), які визначають перелік та обсяг освітніх компонентів. Логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем фахової передвищої та базової середньої освіти програмних результатів навчання.

Навчальний план фахової передвищої освіти містить перелік усіх видів практик, їх форми, тривалість і строки проведення.

7.7. Теоретичне навчання у коледжі може поєднуватися з практичною мистецькою діяльністю, а також з навчанням на робочих місцях для педагогічних працівників мистецьких шкіл, керівників мистецьких колективів та/або артистичного персоналу.

7.8. Атестацію здобувачів освіти в коледжі здійснює екзаменаційна комісія, робота якої регламентується відповідним положенням, затвердженим Вченою радою.

7.9. За рішенням екзаменаційної комісії особі, яка продемонструвала відповідність результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми, присуджується відповідний освітньо-професійний ступінь та кваліфікація.

7.10. Річне оцінювання та державна підсумкова атестація здійснюються за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку у разі переведення його на наступний рік навчання.

7.11. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти за умови наявності у коледжу відповідної ліцензії, здійснюється відповідно до Закону України "Про фахову передвищу освіту".

7.12. Виховний процес є невід'ємною складовою частиною освітнього процесу в коледжі та підрозділі, що забезпечує здобуття базової середньої та профільної середньої освіти, що повинен спрямовуватися на формування:

відповідальних громадян України, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;

патріотизму, поваги до державної мови, державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей, традицій і надбань Українського народу;

усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення, проявів корупції та хабарництва, потреби захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина;

дбайливого ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;

громадянської культури та культури демократії;

культури та навичок здорового способу життя, екологічної культури;

прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

почуття доброти, милосердя, толерантності, терпимості, шанобливого ставлення до сім'ї, відповідальності за свої дії.

7.13 У коледжі забороняється утворення та діяльність організаційних структур політичних партій, а також релігійних організацій та воєнізованих формувань.

Будь-яке примушування учнів, здобувачів освіти до вступу до будь-яких громадських об'єднань, воєнізованих формувань, політичних партій (об'єднань), релігійних організацій забороняється.

VIII. ПОРЯДОК ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ.

8.1. Дане Положення набуває чинності з моменту його розгляду на Методичній раді. Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий музичний коледж» Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради» підписується директором коледжу та секретарем Методичної ради. Методична рада схвалює дане положення та подає на затвердження до Вченої ради. Положення затверджується відповідним наказом ректора.

8.2. Усі зміни й доповнення до цього Положення впроваджуються наказом ректора, яким вносяться відповідні корективи або затверджується нова редакція документа.

8.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться в установленому порядку, затверджуються і погоджуються в такому ж порядку. Як це Положення.

8.4. Це Положення, а також зміни до нього запроваджуються в дію з моменту їхньої реєстрації.

8.5. Після затвердження нової редакції документа попередня версія Положення втрачає свою чинність.

Голова Методичної ради

Олена ПОТОЦЬКА

Секретар Методичної ради

Ірина ТКАЧЕНКО